

Teràpia Manual Osteopàtica

2013/2014

Codi: 103010

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500892 Fisioteràpia	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Ramon Rubio Galán

Correu electrònic: Ramon.Rubio@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: No

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Estar matriculat de l'assignatura i haver cursat i aprovat totes les assignatures dels tres cursos anteriors.

Objectius

Es pretén que l'alumne adquireixi coneixements teòrico-pràctics sobre l'avaluació, les diferents tècniques de tractament osteopàtic, i els diferents camps on poden actuar. Mitjançant les pràctiques realitzades a classe, es pretén dotar a l'alumne d'una certa destresa manual de les diferents tècniques, perquè a la seva pràctica clínica sigui el més eficaç possible dins d'uns paràmetres de seguretat.

És essencial que l'alumne aprengui al final el concepte de globalitat del cos humà.

Competències

Fisioteràpia

- Demostrar que té coneixement de la morfologia, la fisiologia, la patologia i la conducta de les persones, tant sanes com malaltes, en el medi natural i social.
- Demostrar que té prou coneixement dels mètodes, procediments i actuacions fisioterapèutics, encaminats a la terapèutica clínica.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Determinar el diagnòstic de fisioteràpia segons les normes i amb els instruments de validació reconeguts internacionalment.
- Dissenyar el pla d'intervenció de fisioteràpia d'acord amb els criteris d'adequació, validesa i eficiència.
- Integrar, a través de l'experiència clínica, els valors ètics i professionals, els coneixements, les habilitats i les actituds pròpies de la fisioteràpia per resoldre casos clínics concrets en l'àmbit hospitalari, extrahospitalari, i de l'atenció primària i comunitària.
- Raonar amb sentit crític.
- Resoldre problemes.
- Treballar en equip.
- Valorar l'estat funcional del pacient considerant els aspectes físics, psicològics i socials.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els coneixements i competències adquirits per resoldre casos clínics susceptibles de tractament fisioterapèutic segons el mètode específic de cadenes musculars, neurodinàmica i teràpia manual osteopàtica aplicats al tractament de l'aparell locomotor.
2. Aplicar els mètodes i les tècniques específics referits a la valoració i tractament de les cadenes musculars, a la valoració i a tractament del moviment del sistema nerviós mitjançant tècniques neurodinàmiques, a la valoració i tractament de les articulacions mitjançant teràpia manual osteopàtica.
3. Definir els objectius generals i específics per a l'aplicació del tractament fisioterapèutic, segons el mètode específic de cadenes musculars, neurodinàmica i teràpia manual osteopàtica aplicats al tractament de l'aparell locomotor.
4. Descriure i aplicar els procediments de valoració de fisioteràpia a les alteracions que afecten a les cadenes musculars, al moviment del sistema nerviós en relació amb si mateix i en relació amb el seu entorn, i a les articulacions des del punt de vista osteopàtic amb l'objectiu de determinar el grau d'afectació de l'aparell locomotor i la seva possible repercussió funcional.
5. Descriure les circumstàncies que condicionen les prioritats d'actuació en el tractament fisioterapèutic, segons el mètode específic de cadenes musculars, neurodinàmica i teràpia manual osteopàtica aplicats al tractament de l'aparell locomotor.
6. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom
7. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
8. Enumerar els diferents tipus de material i aparells utilitzats en el tractament fisioterapèutic, segons el mètode específic de cadenes musculars, neurodinàmica i teràpia manual osteopàtica aplicats al tractament de l'aparell locomotor.
9. Establir una hipòtesi diagnòstica de fisioteràpia a partir de casos clínics, segons el mètode específic de cadenes musculars, neurodinàmica i teràpia manual osteopàtica aplicats al tractament de l'aparell locomotor.
10. Explicar els mecanismes fisiopatològics de les alteracions que afecten les cadenes musculars, el moviment del sistema nerviós en relació amb si mateix i en relació amb el seu entorn, i les articulacions des del punt de vista osteopàtic.
11. Raonar amb sentit crític.
12. Resoldre problemes.
13. Treballar en equip.

Continguts

TEMA1. Història i principis de l'osteopatia

- La unitat del cos. Concepte de globalitat
- L'estructura governa la funció
- Llei d'autocuració
- Llei de l'artèria absoluta
- Idea central: Moviment = Salut

TEMA2. Osteopatia, definició i camps d'actuació

- Osteopatia estructural
- Osteopatia visceral
- Osteopatia cranial (craneo-sacra)

TEMA3. Models conceptuals osteopàtics i concepte de lesió osteopàtica (disfunció somàtica)

- Característiques de la disfunció

- Causes de la disfunció somàtica
- Tipus de disfunció somàtica
- Repercussió de lesió vertebral/cadena lesional

TEMA4. Bases fisiològiques de l'osteopatia

TEMA5. Indicacions del tractament osteopàtic i contraindicacions de les tècniques manipulatives

- Tècniques estructurals
- Tècniques funcionals

TEMA6. Osteopatia estructural

- Posturologia
- Biomecànica de J.M Little John i Fryette
- Biomecànica aplicada de columna vertebral: cervical, dorsal, lumbar i pelvis
- Diagnòstic diferencial i osteopàtic
- Exploració i valoració columna vertebral: cervical, dorsal, lumbar i pelvis
- Tractament osteopàtic columna vertebral: cervical, dorsal, lumbar i pelvis

TEMA7. Tècniques de tractament osteopàtic visceral

TEMA8. Tècniques de tractament osteopàtic cranial

TEMA9. Tècniques fascial

- Generalitats del sistema fascial
- Funcions de les fàscies
- Fisiopatologia del sistema fascial
- Anatomia de la fàscia superficial
- Anatomia de la fàscia profunda
- Maniobres de valoració i tractament
- Teràpia cranio-sacral
- Els diafragmes

TEMA10. Pràctica

Metodologia

L'assignatura s'impartirà mitjançant classes teòriques, seminaris teórico-pràctics i de casos clínics, i pràctiques entre els estudiants.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals amb suport audiovisual	17	0,68	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10
Pràctiques de laboratori: exposicions teòrico-pràctiques per part del professor	11,5	0,46	2, 4, 9
Seminaris especialitzats: presentació i resolució de casos clínics	9	0,36	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12
Tipus: Supervisades			
Pràctiques de laboratori	22,5	0,9	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 13
Tipus: Autònomes			
Estudi i realització d'esquemes, mapes conceptuals i resums	40	1,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Recerca i tractament d'informació que completi els coneixements teòrics de les activitats dirigides	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13
Redacció de treballs a partir de recerca bibliogràfica, individualment o en grup	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13

Avaluació

El sistema d'avaluació consistirà en:

- **Prova escrita (30%):** Realització d'una prova escrita tipus test, amb un pes global del 30% de la nota final i amb una durada màxim de 2h d'examen. Es faran un total de 50 preguntes amb quatre respostes possibles, i una sola resposta correcta, sobre la matèria impartida a les classes magistrals i les teòrico-pràctiques. Les respostes errònies descompten 0,25pts.
- **Examen pràctic (60%):** Es farà una prova pràctica on l'alumne haurà de demostrar les seves habilitats en l'aplicació de les diferents tècniques tant d'avaluació com de tractament. L'examen es farà per parelles (20 min x parella). Cada alumne haurà de treure dues papeletes on se'ls hi preguntarà per la realització d'una exploració/valoració i un tractament osteopàtic realitzat a classe. Cada apartat valdrà 5 punts per un total de 10.
- **Treball escrit (10%):** Consistirà en descriure un cas clínic, amb els objectius de realitzar una història clínica i exploració completa, arribar a uns diagnòstics diferencials, un diagnòstic osteopàtic, i realitzar el tractament adequat a la situació.

Per superar l'assignatura s'haurà de complir aquestes condicions:

- Aprovar l'examen teòric i pràctic amb un mínim de 5 pts sobre 10 possibles.
- Haver assistit al 100% de classes pràctiques. En cas de falta justificada es podrà faltar fins a un total del 10% de les classes pràctiques.
- El treball escrit s'haurà de presentar abans de realitzar l'examen pràctic.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-----	-------	------	--------------------------

Examen pràctic	60%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Prova escrita	30%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12
Treball escrit	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10

Bibliografia

1. Tratado de osteopatía. Ricard Sallé. Ed Panamericana, 3a edición, 2003.
2. La osteopatía craneosacra. Torsten Liem. Ed Paidotribo, 2002.
3. Las fascias: El papel de los tejidos en la mecánica humana. Serge Paoletti. Ed Paidotribo, 2004.
4. La columna cervical, síndromes clínicos y su tratamiento manipulativo. Torres,R. Ed Panamericana, 2008.
5. Tratamiento osteopático de las lumbálgias y ciáticas. François Ricard. Ed Panamericana.